

Seria wydawnicza

POLSKA FILOZOFIA CHRZEŚCIJAŃSKA XX WIEKU

Mieczysław Gogacz Stanisław Kamiński Kazimierz Kloskowski

Kazimierz Klósak Feliks Koneczny Mieczysław Albert

• Krąpiec •

Piotr Lenartowicz Tadeusz Styczeń Tadeusz Ślipko Józef Tischner

Karol Wojtyła Jacek Woroniecki Zofia Józefa Zdybicka

Przewodnik po polskiej filozofii chrześcijańskiej XX wieku

Rada naukowa

Artur Andrzejuk, Tadeusz Biesaga SDB, Józef Bremer SJ,

Piotr Duchliński, ks. Grzegorz Hołub, ks. Jarosław Jagiełło,

Adam Jonkisz, ks. Jan Krokos, Anna Latawiec, Anna Lemańska,

Damian Leszczyński, ks. Ryszard Moń, Zbigniew Pańpuch,

Ewa Podrez, Paweł Skrzydlewski, ks. Jan Sochoń,

Krzysztof Stachewicz, ks. Kazimierz M. Wolsza, ks. Władysław

Zuziak

Redakcja naukowa

ks. Maciej Bała, Piotr Stanisław Mazur

<https://pchph.ignatianum.edu.pl>

POLSKA FILOZOFIA
CHRZEŚCIJAŃSKA
XX WIEKU

Zofia Józefa Zdybicka

Ks. Jan Sochoń Ks. Maciej Bała Ks. Jacek Grzybowski Ks.
Grzegorz Kurp Joanna Skurzak

Wydawnictwo Naukowe
Akademii Ignatianum w Krakowie

Kraków 2019

© Copyright by Akademia Ignatianum w Krakowie, 2019

Teksty Zofii J. Zdybickiej USJK (s. 135–208):

© Copyright by Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu

Publikacja finansowana w ramach programu
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą

„Pomniki polskiej myśli filozoficznej, teologicznej i społecznej XX i XXI wieku” w latach 2016–2020, nr projektu 0033/FIL/2016/90

Redaktor naukowy tomu
Ks. Jan Sochoń

Recenzenci
Maria Małgorzata Boużyk
Ks. Piotr Moskal

Redaktor prowadzący
Roman Małecki

Redakcja i korekta
Anna Zaremba

Skład i łamanie
Lesław Sławiński

Projekt okładki i stron tytułowych
PHOTO DESIGN – Lesław Sławiński

ISBN 978-83-7614-422-1

Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie
ul. Kopernika 26 • 31–501 Kraków
tel. 12 39 99 620

wydawnictwo@ignatianum.edu.pl <http://wydawnictwo.ignatianum.edu.pl>

Spis treści

I. ZOFIA JÓZEFA ZDYBICKA USJK – OSOBA I DZIEŁO

WPROWADZENIE	11
---------------------------	-----------

1. ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ ZOFII JÓZEFY ZDYBICKIEJ	17
2. DZIEŁO W KONTEKŚCIE EPOKI POWOJENNEJ W POLSCE	23
WOBEC TRADYCJI FILOZOFICZNYCH I WYDARZEŃ POLITYCZNYCH	25
WYBÓR KAROLA WOJTYŁY NA PAPIEŻA	28
LUBELSKA SZKOŁA FILOZOFICZNA	29
3. NAUKA I FILOZOFIA – METODOLOGICZNE PRIORYTETY BADAŃ NAD RELIGIĄ	33
CZYM JEST KLASYCZNA KONCEPCJA FILOZOFII?	34
DLACZEGO ISTNIEJE RELIGIA?	36
METODY CHARAKTERYSTYCZNE DLA BADAŃ NAD RELIGIĄ	39
4. FILOZOFICZNE ROZPOZNANIE BYTU BOGA I JEGO RELACJI DO ŚWIATA	43
PARADOKS AFIRMACJI BOGA W ŚWIELE PRZYZYNOWOŚCI	43
INNE DROGI POZNANIA BOGA DOSTĘPNE CZŁOWIEKOWI	45
METAFIZYKA PARTYCYPACJI	46
W DUCHU TOMASZA Z AKWINU	47

53	ANALOGIA I PARTYCYPACJA	
55	ONTYCZNE FILARY PARTYCYPACJI	
	FILOZOFIA CHRZEŚCIJAŃSKA	58
5.	RELIGIA W KULTURZE	63
64	KRYTYCZNY STAN WSPÓŁCZESNEJ KULTURY	
65	POSTMODERNISTYCZNE ZAWIESZENIE GŁOSU	
67	CHRZEŚCIJAŃSTWO NOŚNIKIEM PRAWDY I ZBAWIENIA	
69	OSOBOWY MODEL KULTURY	
6.	CZŁOWIEK I RELIGIA	73
	KIM JEST CZŁOWIEK?	73
75	OSOBOWY WYMIAR LUDZKIEGO BYTU	
77	DEFINICJA RELIGII I NATURA RELACJI RELIGIJNEJ	
7.	RELIGIA I <i>SACRUM</i> – RÓŻNICE PARADYGMATÓW	81
	BÓG CZY <i>SACRUM</i> ?	82
	POWODY UPOWSZECHNIANIA SIĘ POJĘCIA <i>SACRUM</i>	83
86	ABSOLUT METAFIZYCZNY A BÓG RELIGII	
8.	ATEIZM – HISTORIA, PARADOKSY, PUŁAPKI	89

89	ŹRÓDŁA I TYPOLOGIA NOWOCZESNEGO ATEIZMU	
92	DZIEJE IDEI ATEISTYCZNYCH	
	WADY ATEIZMU	94
	SKUTKI ATEIZMU JAKO POSTAWY FILOZOFICZNEJ I PROJEKTU SPOŁECZNEGO	96
9.	FILOZOFIA W PRZESTRZENI OTWARTEGO SPORU	99
	POLEMIKI Z MARKSIZMEM I ATEIZMEM: PROBLEM ALIENACJI ORAZ SPÓR O WIZJĘ CZŁOWIEKA	99
104	WOBEC NIEKLASYCZNYCH KONCEPCJI FILOZOFII RELIGII	
10.	W KRĘGU UCZNIÓW I KOMENTATORÓW	109
	DYSKUSJA WŚRÓD ZWOLENNIKÓW KLASYCZNEJ KONCEPCJI RELIGII	109
110	POGLĄDY RELIGIOZNAWCZE PIOTRA MOSKAŁA	
	STANOWISKO FILOZOFICZNE JANA SOCHONIA	113
117	FILOZOFIA RELIGII JANA ANDRZEJA KŁOCZOWSKIEGO	
	POZOSTALI BADACZE NAWIĄZUJĄCY DO REALISTYCZNEJ FILOZOFII RELIGII	120
	UWAGI KOŃCOWE	123
	SŁOWNIK POJĘĆ	127

II. ZOFIA JÓZEFA ZDYBICKA USJK – TEKSTY WYBRANE

POZNAWCZA I ONTYCZNA TRANSCENDENCJA ABSOLUTU

Z.J. Zdybicka, *Partycypacja bytu. Próba wyjaśnienia relacji między światem a Bogiem*, Polskie Towarzystwo Tomasza

z Akwinu, Lublin 2017, s. 167–202 135

WYJAŚNIENIE FAKTU ISTNIENIA RELIGII

Z.J. Zdybicka, *Człowiek i religia. Zarys filozofii religii*,
Redakcja Wydawnictw KUL, Lublin 1984, s. 282–294;

307–311 171

BÓG CZY SACRUM?

Z.J. Zdybicka, *Bóg czy sacrum?*, Polskie Towarzystwo

Tomasza z Akwinu, Lublin 2007, s. 22–23; 72–90 189

ATEIZM ZAGROŻENIEM DLA OSOBY LUDZKIEJ

Z.J. Zdybicka, *Pułapka ateizmu*, Polskie Towarzystwo

Tomasza z Akwinu, Lublin 2012, s. 19–21; 32–41 201

BIBLIOGRAFIA 209

